

وضعیت برونداد علمی و رتبه بین المللی، منطقه‌ای و کشوری ۴۵ دانشگاه برگزیده کشور ایران در نظام رتبه بندی Scimago (ویرایش سال ۲۰۱۲ میلادی)

در نظام رتبه‌بندی Scimago Institutions Rankings، برونداد علمی هر دانشگاه یا مرکز تحقیقاتی برگزیده بر مبنای هفت شاخص مختلف شامل تعداد مقالات (O)^۱، درصد مقالات دارای همکاری‌های بین المللی (IC)^۲، تاثیر نرمالسازی شده تحقیقات (NI)^۳، مقالات با کیفیت بالا (Q1)^۴، اختصاصیت تحقیقات (Spec)^۵، نرخ برتری (Exc)^۶ و داشتن نقش رهبری در تولیدات علمی (Leadership)^۷ بررسی می‌گردد. شاخص تاثیر نرمالسازی شده تحقیقات، نشانگر تعداد ارجاعات به مقالات یک موسسه تحقیقاتی نسبت به متوسط جهانی است. در شاخص NI، عدد بیش از یک نشاندهنده آن است که مقالات موسسه علمی مورد بررسی بیش از متوسط جهانی مورد ارجاع قرار گرفته است. شاخص مقالات با کیفیت بالا، نشانگر درصد مقالات یک موسسه است بر اساس شاخص تاثیر مجلات در ۲۵ درصد نخست مجموعه مجلات نمایه شده در Scopus شده به چاپ رسیده‌اند^۸. شاخص اختصاصیت تحقیقات نشان‌دهنده میزان تمرکز تحقیقات در هر موسسه علمی بر گرایش‌های علمی خاص می‌باشد. شاخص SI، نشانگر میزان تمرکز تحقیقات در یک دانشگاه یا موسسه تحقیقاتی بر روی گرایش‌های علمی مشخص است که با اعداد بین صفر (عدم تمرکز تحقیقات) تا یک (تمرکز کامل بر روی یک گرایش علمی) نمایش داده می‌شود. شاخص نرخ برتری نشان دهنده درصد مقالات یک موسسه است که جز ۱۰ درصد برتر مقالات پراچاع در پایگاه اطلاعات علمی Scopus قرار دارن. شاخص داشتن نقش رهبری در تولیدات علمی نشانگر تعداد مقالاتی است که نویسنده مسئول در آنها وابسته به دانشگاه تحت بررسی می‌باشد.

1. Output
2. International Collaboration
3. Normalized Impact
4. High Quality Publications
5. Specialization Index
6. Excellence Rate
7. Scientific leadership

۸. ۲۵ درصد نخست مجلات، بر مبنای شاخص تاثیر مجلات در پایگاه اطلاعات علمی Scopus تعیین می‌گردد.

خلاصه‌ای از وضعیت برون‌داد علمی ۴۵ دانشگاه و مرکز تحقیقاتی برگزیده کشور ایران از دیدگاه شاخص‌های بکار گرفته در نظام رتبه‌بندی Scimago Institutions Rankings در جدول ۱ ارائه گردیده است.

در سال ۲۰۱۲ میلادی، با اضافه شدن دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی، تعداد دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی وابسته به وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی در نظام رتبه‌بندی Scimago به ۸ مورد افزایش یافته است (جدول ۱). مقایسه رتبه دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی وابسته به وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی در ویرایش سال ۲۰۱۲ میلادی نظام رتبه‌بندی Scimago نسبت به ویرایش قبلی (سال ۲۰۱۱ میلادی) در جدول ۲ آورده شده است.

جدول ۱. خلاصه‌ای از وضعیت برون‌داد علمی ۴۵ دانشگاه و مرکز تحقیقاتی کشور ایران در نظام رتبه‌بندی Scimago Institutions Rankings (ویرایش سال ۲۰۱۲ میلادی) در میان ۳۲۹۰ دانشگاه و موسسه تحقیقاتی از ۱۰۶ کشور جهان (۹).

ردیف	نام دانشگاه یا موسسه تحقیقاتی	رتبه جهانی	رتبه در منطقه خاورمیانه	رتبه کشوری	برون‌داد علمی	IC%	NI	Q1	Spec	Exc	Leadership
۱	دانشگاه آزاد اسلامی	۲۳۱	۲	۱	۱۲۶۷۸	۱۱.۳	۰.۷	۱۳.۷	۰.۶	۷.۱	۸۰۳۵
۲	دانشگاه تهران	۲۵۹	۵	۲	۱۱۵۳۵	۱۹.۵	۰.۸	۲۵.۴	۰.۶	۹.۳	۷۵۴۵
۳	د.ع.پ تهران	۴۰۲	۷	۳	۸۲۷۱	۱۴.۲	۰.۷	۲۶.۸	۰.۷	۶.۲	۵۲۰۰
۴	دانشگاه صنعتی شریف	۴۶۴	۱۰	۴	۷۱۱۸	۱۹.۴	۱	۳۰.۷	۰.۸	۱۲.۶	۵۱۴۵
۵	دانشگاه امیرکبیر	۵۸۵	۱۶	۵	۵۷۵۷	۱۴.۳	۱.۱	۲۷.۵	۰.۸	۱۳.۸	۴۱۱۸
۶	دانشگاه تربیت مدرس	۵۹۵	۱۷	۶	۵۶۸۷	۱۴.۸	۰.۸	۲۹.۵	۰.۶	۹.۱	۳۷۹۶
۷	دانشگاه علم و صنعت ایران	۶۶۷	۲۰	۷	۴۹۷۵	۱۲.۲	۱.۱	۲۷	۰.۸	۱۳.۹	۳۷۸۰
۸	دانشگاه شیراز	۹۲۲	۳۳	۸	۳۴۸۳	۱۷.۵	۰.۹	۳۰.۴	۰.۷	۸.۹	۲۵۰۱
۹	دانشگاه صنعتی اصفهان	۱۰۷۹	۴۰	۹	۲۹۵۹	۲۶	۱	۳۵.۹	۰.۷	۱۲.۵	۲۱۶۶
۱۰	دانشگاه فردوسی مشهد	۱۰۸۴	۴۲	۱۰	۲۹۲۷	۱۷.۹	۰.۸	۲۱.۱	۰.۷	۷.۵	۱۹۹۲
۱۱	د.ع.پ شهید بهشتی	۱۰۸۹	۴۴	۱۱	۲۹۰۲	۱۲	۰.۷	۲۹.۹	۰.۸	۶.۱	۱۶۴۰
۱۲	دانشگاه شهید بهشتی	۱۰۹۴	۴۶	۱۲	۲۸۹۱	۱۵.۷	۰.۸	۲۴.۸	۰.۷	۸.۵	۱۷۹۳
۱۳	د.ع.پ شیراز	۱۱۷۹	۵۱	۱۳	۲۵۶۲	۱۱.۶	۰.۵	۲۷.۶	۰.۸	۳.۸	۱۷۸۵
۱۴	دانشگاه صنعتی خ.ن. طوسی	۱۲۳۳	۵۵	۱۴	۲۴۳۴	۱۴.۲	۰.۹	۲۴.۶	۰.۸	۱۱.۸	۱۷۵۹
۱۵	دانشگاه تبریز	۱۲۶۶	۵۶	۱۵	۲۳۶۵	۱۹	۰.۹	۲۵.۱	۰.۷	۹.۵	۱۵۴۰
۱۶	د.ع.پ تبریز	۱۵۳۱	۶۵	۱۶	۱۸۲۲	۲۶.۲	۰.۶	۲۶.۱	۰.۸	۴.۱	۱۱۴۷
۱۷	دانشگاه اصفهان	۱۶۰۷	۷۳	۱۷	۱۷۰۲	۱۸	۰.۷	۲۵.۷	۰.۷	۷.۲	۱۱۹۱
۱۸	د.ع.پ اصفهان	۱۶۱۷	۷۵	۱۸	۱۶۸۵	۱۳.۴	۰.۷	۲۳.۲	۰.۸	۵.۹	۱۱۱۴
۱۹	دانشگاه پیام نور	۱۷۱۲	۸۲	۱۹	۱۵۶۷	۱۵.۷	۰.۷	۱۶	۰.۷	۷.۷	۶۹۸
۲۰	انستیتو تحقیقات در علوم بنیادی	۱۷۵۷	۸۴	۲۰	۱۵۱۰	۲۵.۳	۱	۴۰.۵	۰.۹	۹.۴	۳۹۴
۲۱	د.ع.پ مشهد	۱۸۳۹	۸۶	۲۱	۱۴۲۰	۱۳.۵	۰.۵	۲۱.۸	۰.۸	۴.۶	۹۹۵
۲۲	دانشگاه مازندران	۱۸۸۵	۸۹	۲۲	۱۳۷۴	۱۰	۰.۸	۲۲.۲	۰.۸	۷.۸	۱۰۱۳
۲۳	دانشگاه شهید باهنر کرمان	۱۹۰۳	۹۲	۲۳	۱۳۶۰	۱۷.۱	۰.۸	۲۴.۵	۰.۷	۸.۹	۹۲۶
۲۴	دانشگاه بوعلی سینا	۲۰۱۸	۱۰۴	۲۴	۱۲۴۷	۱۳.۲	۰.۹	۳۰.۷	۰.۸	۹.۶	۹۲۰
۲۵	دانشگاه گیلان	۲۰۴۸	۱۰۶	۲۵	۱۲۲۷	۱۵.۱	۰.۷	۲۲.۳	۰.۸	۷.۵	۸۵۱
۲۶	دانشگاه رازی	۲۱۵۳	۱۰۹	۲۶	۱۱۲۳	۱۶.۲	۰.۹	۳۴.۸	۰.۸	۱۱	۷۲۹

9. http://www.scimagoir.com/pdf/sir_2012_world_report.pdf

۲۷	دانشگاه ارومیه	۲۲۱۹	۱۱۲	۲۷	۱۰۷۲	۱۴.۲	۰.۷	۱۹.۴	۰.۸	۵.۹	۷۵۰
۲۸	دانشگاه شهید چمران	۲۳۴۷	۱۱۶	۲۸	۹۶۶	۱۱.۷	۰.۵	۱۴.۶	۰.۸	۴.۵	۶۹۸
۲۹	دانشگاه تربیت معلم تهران	۲۴۲۸	۱۱۸	۲۹	۹۲۲	۱۵.۸	۰.۸	۱۹.۴	۰.۸	۶.۸	۵۰۹
۳۰	دانشگاه شاهد	۲۴۹۰	۱۲۱	۳۰	۸۸۴	۱۱.۱	۰.۷	۱۶	۰.۸	۸.۲	۴۷۴
۳۱	انستیتو پاستور ایران	۲۵۵۹	۱۲۵	۳۱	۸۳۵	۲۲.۵	۰.۷	۳۲.۵	۰.۹	۵.۳	۴۲۷
۳۲	دانشگاه کاشان	۲۵۷۴	۱۲۶	۳۲	۸۳۰	۱۰.۶	۱.۵	۳۱.۵	۰.۹	۲۰	۵۵۷
۳۳	دانشگاه یزد	۲۶۲۲	۱۳۱	۳۳	۸۰۱	۲۱.۹	۱.۱	۲۵.۷	۰.۸	۱۷.۴	۵۶۸
۳۴	دانشگاه الزهرا	۲۶۹۷	۱۳۴	۳۴	۷۵۷	۱۳.۵	۰.۷	۲۱.۸	۰.۸	۶.۷	۴۹۰
۳۵	دانشگاه زنجان	۲۷۱۲	۱۳۷	۳۵	۷۴۷	۲۱.۷	۰.۸	۲۰.۴	۰.۸	۸.۷	۴۴۲
۳۶	بیمارستان شریعتی	۲۷۲۴	۱۳۸	۳۶	۷۴۲	۱۵.۱	۰.۷	۳۱.۹	۰.۹	۸.۴	۴۳۳
۳۷	دانشگاه شاهرود	۲۸۹۰	۱۴۶	۳۷	۶۴۹	۱۶.۵	۰.۹	۲۱.۹	۰.۸	۱۱.۴	۴۱۹
۳۸	دانشگاه سیستان و بلوچستان	۳۰۱۵	۱۵۴	۳۸	۵۷۷	۱۷.۷	۰.۸	۲۴.۶	۰.۸	۵.۴	۴۲۲
۳۹	دانشگاه محقق اردبیلی	۳۰۳۶	۱۵۵	۳۹	۵۶۷	۱۰.۲	۱	۲۴.۳	۰.۹	۱۲.۴	۴۰۲
۴۰	دانشگاه تحصیلات تکمیلی علوم پایه زنجان	۳۱۴۸	۱۵۹	۴۰	۴۹۴	۳۴.۸	۰.۹	۵۳.۶	۰.۹	۹.۳	۲۷۸
۴۱	دانشگاه اراک	۳۱۷۰	۱۶۰	۴۱	۴۸۱	۱۷.۱	۰.۷	۲۳.۵	۰.۹	۷.۱	۳۱۳
۴۲	مرکز تحقیقات مواد و انرژی	۳۲۱۵	۱۶۳	۴۲	۴۴۲	۸.۸	۱	۵۲	۰.۹	۱۲.۶	۲۹۶
۴۳	دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل	۳۲۶۱	۱۶۴	۴۳	۳۳۹	۱۶.۵	۱.۲	۲۲.۷	۰.۹	۱۵	۲۴۹
۴۴	دانشگاه تربیت معلم آذربایجان	۳۲۷۲	۱۶۵	۴۴	۳۱۶	۲۰.۳	۱	۲۷.۹	۰.۹	۹.۵	۲۲۴
۴۵	دانشگاه صنعتی شیراز	۳۲۷۹	۱۶۶	۴۵	۳۰۰	۱۵.۷	۱.۲	۲۶.۳	۰.۸	۱۷.۳	۱۹۸

مخفف‌های بکار گرفته شده در جدول IC: درصد مقالات دارای همکاری‌های بین المللی، NI: تاثیر نرمالسازی شده تحقیقات، Q1: مقالات با کیفیت بالا، SI: اختصاصیت تحقیقات، ER: نرخ برتری.

جدول ۲. مقایسه رتبه دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی وابسته به وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی در سال‌های ۲۰۱۱ و ۲۰۱۲ میلادی در نظام رتبه‌بندی Scimago Institutions Rankings. نام دانشگاه یا موسسه تحقیقاتی بر اساس رتبه جهانی در سال ۲۰۱۲ میلادی مرتب گردیده است.

رتبه جهانی	رتبه جهانی	رتبه در منطقه	رتبه در منطقه	رتبه جهانی	رتبه جهانی	نام دانشگاه یا موسسه تحقیقاتی	ردیف
سال ۲۰۱۲	سال ۲۰۱۱	خاورمیانه سال ۲۰۱۲	خاورمیانه سال ۲۰۱۱	سال ۲۰۱۲	سال ۲۰۱۱		
۳	۲	۷	۷	۴۰۲	۴۶۴	د.ع.پ تهران	۱
۱۱	-	۴۴	-	۱۰۸۹	-	د.ع.پ شهید بهشتی	۲
۱۳	۱۱	۵۱	۳۲	۱۱۷۹	۱۳۵۱	د.ع.پ شیراز	۳
۱۶	۱۹	۶۵	۵۲	۱۵۳۱	۱۹۶۴	د.ع.پ تبریز	۴
۱۸	۲۰	۷۵	۵۴	۱۶۱۷	۲۰۲۴	د.ع.پ اصفهان	۵
۲۱	۱۸	۸۶	۵۱	۱۸۳۹	۱۹۰۵	د.ع.پ مشهد	۶
۳۱	۲۸	۱۲۵	۷۵	۲۵۵۹	۲۵۹۹	انستیتو پاستور ایران	۷
۳۶	۳۳	۱۳۸	۸۲	۲۷۲۴	۲۷۲۴	بیمارستان شریعتی	۸